

Posudek diplomové práce Věry Sušické: Obytné stavby kultury nálevkovitých pohárů v Evropě. 132 str. s literaturou, 19 obr., 44 tab., 5 mapových listů. Praha 2012, Univerzita Karlova.

Diplomová práce je věnována tématu pozůstatků obydlí kultury nálevkovitých pohárů v evropském kontextu. Jedna z nejvýznamnějších kultur eneolitu je zde pojednána z hlediska výskytu obytných staveb, jejich základních parametrů a interpretace funkce.

Autorka v prvních kapitolách uvádí přehled dosavadních znalostí o kultuře nálevkovitých pohárů jak na našem území, tak v příslušných částech Evropy, kam celý kulturní komplex zasahuje. Věnuje se jak přehledu historie bádání, tak otázkám relativní a absolutní chronologie, povaze osídlení, pohřebního ritu a hmotné kultuře. Tato část práce je poměrně dobře zpracovaná a poskytuje ucelený přehled kultury v plném jejím územním rozsahu. Autorka zde využila bohatý seznam literatury domácí i zahraniční, starší i zcela nové.

Další část práce má charakter katalogu, ve kterém autorka shromáždila veškeré (v literatuře dostupné) doklady obytných staveb z území Čech, středního Německa, jižního a jihovýchodního Polska, Nizozemska, severozápadního a severního Německa a jižní Skandinávie. Také v této části diplomové práce osvědčuje autorka dobrou znalost literatury a efektivní práci s ní. Katalog uvádí u jednotlivých dokladů veškeré podstatné informace o povaze nálezu/objektu a jeho chronologii.

Následující kapitoly jsou pak sumarizací dílčích poznatků. Autorka se zevrubně zabývá obytnými stavbami na území Čech. Zamýšlí se nad funkční povahou domů, kde upozorňuje nejen na možnosti, dané archeologickými výzkumy, ale také na ikonografické prameny (severské petroglyfy) nebo modely domů, které se ostatně v archeologických nálezech vyskytují již od období neolitu. Zde je třeba upozornit na to, zda rytiny a hliněné modely dostatečně postihují skutečnou podobu domu, a zde je z nich možno čerpat poznatky o stavebních prvcích nebo dokonce funkci příslušného objektu.

Závěr nabízí charakteristiku obytných staveb, kterých se autorce podařilo shromáždit více než 160 na 76 lokalitách. Čechy do tohoto počtu přispěly celkem 21 doklady, což představuje v rámci sledovaných oblastí Evropy druhý největší počet (nejvíce Německo – 25). Na základě zjištěných skutečností autorka definuje dva základní architektonické typy povrchových staveb. V menší míře jsou zastoupeny polozemnice, které autorka nachází pouze v jižní skupině rozšíření kultury nálevkovitých pohárů. Pro další rozvoj bádání o dané problematice upozorňuje autorka na nutnost sledování dílčích nálezů ze sídlišť a pečlivé prozkoumání jednotlivých nálezů a dokumentace. Připomíná možnost zachycení pozůstatků podlah, ohnišť a dalších konstrukčních prvků vně i uvnitř staveb, které mohou být využity v otázce funkce jednotlivých objektů. Práci doplňuje poměrně rozsáhlá obrazová a mapová dokumentace, za zmínku stojí jistě i značně obsáhlý seznam použité literatury.

Předložená práce Věry Sušické splňuje po stránce obsahové i formální všechny nároky, kladené na úroveň diplomových prací, a proto ji doporučuji k dalšímu řízení.

doc. PhDr. Miroslav Popelka, CSc.

Praha, 22.8. 2012